

AZ EURÁZSIAI HÓD (*CASTOR FIBER*) FÁSSZÁRÚ NÖVÉNYZETRE GYAKOROLT HATÁSA MAGYARORSZÁGI FOLYÓÁRTEREINKEN

JUHÁSZ ERIKA^{1*}, CZABÁN DÁVID², ALBERT ANDRÁS³, GALLÉ RÓBERT¹, BIRÓ MARIANNA⁴

¹Szegedi Tudományegyetem, Ökológiai Tanszék

²Kaposvári Egyetem, Vadbiológiai és Etológiai Tanszék

³Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság

⁴MTA Ökológiai Kutatóközpont, Ökológiai és Botanikai Intézet

*e-mail: juhasz.erika43@gmail.com

Absztrakt

Az eurázsiai hód a 19. század közepén kipusztult Magyarországról, de a visszatelepítések és a spontán kolonizáció következtében ma ismét jelen van valamennyi nagyobb folyónk mentén. Magyarországon a legtöbb hódkár a Szigetközben és a Hanságban vált ismertté. Vannak azonban olyan folyószakaszok (például az Alsó-Tisza), ahol számos hódcsalád jelenlétét bizonyítottuk, de a hódok által kidöntött, vastag törzsek száma elenyésző. Feltételezzük, hogy ennek hátterében az állománysűrűség mellett vegetációs szerkezeti, táplálékkinálatti eltérések állnak.

A közelmúltban egy kisléptékű mintavételezésen alapuló felmérési módszer fejlesztésébe kezdtünk, amely a fásszárú kínálatti paraméterek (faji minőség, törzsátmérő) és egyéb háttértényezők fogyasztásra gyakorolt hatásának megállapítására is alkalmas. A hódok táplálkozási szokásainak ilyen módon történő feltárása hozzásegít az élőhely-átalakítás, a puhafás ligeterdőkre tett hatás és az egyéb tájléptékű hatások megértéséhez. A vizsgálat első állomásait a Közép-Duna és az Alsó-Tisza jelentette 2016-ban. A felmérést országos léptékben tervezzük folytatni. Eredményeinkkel szeretnénk gyakorlati információkat nyújtani a tájszintű tervezés (településfejlesztés, erdőgazdálkodás, természetvédelem, vízügy) számára.

Bár az ország számos pontján látványos hód általi fadöntések tapasztalhatók, eddigi eredményeink arra mutatnak, hogy a hódok a kínálathoz képest nagyobb arányban fogyasztják a vékonyabb fásszárúakat, mint a vastag törzseket. Preferált fajok ágainak, vékony törzseinek part menti magas kínálata a hódok víztől való eltávolodását is csökkenti a táplálkozás során. Bőséges vízparti kínálat esetén a folyótól 10 méterre már csak kevés hódragás található. A territóriumonkénti fásszárú-preferencia jelentős változatosságot

mutat. A preferált fajok között szerepeltek fűzek, nyárok, egyes esetekben a cseresznyeszilva és szilek, valamint az inváziós amerikai kőris.

Meglátásunk szerint a hódkár elleni védekezés alapkövét a hódok számára elegendő vékony ág- és törzskínálat megteremtése jelenti, melynek figyelembevétele elsődleges fontosságú. Egy legalább 5-10 m széles bokorfűzes vagy puhafás ligeterdősáv meghagyása/kialakítása már mérsékelheti a kárt, de sikeresebb és természetvédelmi szempontból is kedvezőbb megoldás lehet egy ennél szélesebb, őshonos fafajokból létrehozott, változatos erdőszerkezettel bíró vízparti zóna. A hódok által kidöntött fák ágrendszerének partszegélyen való otthagynya szintén javasolható, mivel a vékony ágak elszállítása esetén a hódok újabb törzsek kidöntésére kényszerülnek.

Köszönetnyilvánítás

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA ÚNKP-16-2 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

